

4.2.1 Elektrické obvody (cvičení)

Př. 1: Rozsvíť žárovku pomocí ploché baterie.

Př. 2: Odhni plíšky baterky z původní polohy a přitlač je k bokům baterie (opatrně, aby se nezlomily). Rozsvíť žárovku.

Př. 3: Zašroubuji žárovku do objímky a rozsvíť ji pomocí baterie.

Př. 4: Funkce žárovky je možné vysvětlit dvěma způsoby:

- a) Žárovka funguje jako mlýnek na potoce, kterým otáčí elektrický proud a on svítí.
- b) Žárovka funguje jako motor, do kterého přitékají z obou pólů baterie dvě látky (plusový a mínusový proud jako benzín a vzduch v motoru), které v ní zreagují a tím ji rozsvítí.
Najdi zapojení, kterým je možné rozhodnout, která z teorií je správná.

Př. 5: Sestroj elektrický obvod s jednou žárovkou. Poté do obvodu přidej druhou žárovku, tak aby také svítila. Porovnej jas první žárovky pokud je zapojena sama a pokud je zapojena s druhou žárovkou.

Př. 6: Předchozí příklad je možné řešit dvě způsoby, které se liší svitem žárovek. Prostuduj oba druhy obvodů a najdi podstatný rozdíl, který způsobuje různou svítivost zapojených žárovek. Pokus se rozdílnou svítivost vysvětlit.

Př. 7: Zakresli oba obvody z předchozího příkladu pomocí schématických značek.

Př. 8: Sestroj elektrický obvod s jednou žárovkou, baterií a vypínačem tak, aby vypínačem bylo možné žárovku rozsvěcovat a zhasinat.

Př. 9: Sestroj elektrický obvod s dvěma žárovkami, baterií a přepínačem tak, aby přepínačem bylo možné přepínat, která žárovka bude svítit (vždy bude svítit pouze jedna žárovka, stejným svitem jako v obvodě s jedinou žárovkou bez vypínače).

Př. 10: Sestroj obvod, ve kterém budou dvě žárovky, vypínač a baterie, zapojené tak, aby vypínačem bylo možné zapínat svit buď jedné nebo dvou žárovek najednou. Pokud žárovky svítí obě, svítí méně, než když svítí jedna.

Př. 11: Sestroj obvod, ve kterém budou dvě žárovky, vypínač a baterie, zapojené tak, aby vypínačem bylo možné zapínat svit buď jedné nebo dvou žárovek najednou. Pokud žárovky svítí obě, svítí méně, než když svítí jedna.

Př. 12: Sestroj obvod s jednou žárovkou a dvěma přepínači. Přepínače musí být zapojeny tak, aby v případě, že žárovka svítí, bylo možné ji libovolným přepínačem vypnout: Pokud žárovka nesvítí, musí být možné ji libovolným přepínačem zapnout (schodišťový vypínač).

Př. 13: Na stole je sestaven obvod se dvěma přepínači a dvěma žárovkami. Nakresli jeho schéma, odhadni, jak budou jednotlivé přepínače ovlivňovat svit žárovek, pak obvod sestav a ověř svůj předpoklad.